

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 29.10.2009
COM(2009)582 galīgā redakcija

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**ar ko Latvijas Republikai atļauj pagarināt pasākuma piemērošanu, atkāpjoties no
193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Atbilstoši Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk “PVN direktīva”) 395. panta 1. punktam Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, lai atkāptos no minētās direktīvas noteikumiem ar nolūku vienkāršot pievienotās vērtības nodokļa (PVN) iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Latvijas Republika (turpmāk “Latvija”) vēstulē, kas 2009. gada 3. martā reģistrēta Komisijas Ģenerālsekretariātā, lūdza atļauju arī turpmāk piemērot pasākumu, atkāpjoties no PVN direktīvas 193. panta. Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija ar 2009. gada 22. septembra vēstuli ir informējusi pārējās dalībvalstis par Latvijas lūgumu. Ar 2009. gada 24. septembra vēstuli Komisija paziņoja Latvijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, ko tā uzskata par vajadzīgu, lai izvērtētu pieprasījumu.

Vispārīgais konteksts

Latvijas kokmateriālu tirgū dominē mazie uzņēmumi un individuālie piegādātāji, kuru darbība bieži izrādās tikai īslaicīga, nodokļu administrācijai tos ir grūti kontrolēt, un tādēļ tie nereti ir instruments nodokļa nemaksāšanai. Visbiežāk sastopamais nodokļa nemaksāšanas veids ir rēķina izrakstīšana par piegādēm, pēc kā piegādātājs pazūd, nenomaksājot nodokļu iestādēm nodokli, bet atstājot saņēmējam derīgu rēķinu PVN atskaitījumam.

Ar ierosināto noteikumu paredzēts – ja tiek veikts kokmateriālu darījums, preču un pakalpojumu saņēmējs zināmos nosacījumos būs par PVN atbildīgā persona. Minētais noteikums atkāpjas no PVN direktīvas 193. panta vispārējās kārtības, kurā paredzēts, ka par PVN nomaksu nodokļu iestādēm atbild preču vai pakalpojumu piegādātājs. Praksē preču piegādātājs neiekasē PVN no sava klienta, ja klients kvalificējas kā PVN nodokļa maksātājs. Ja šādam klientam ir pilnīgas nodokļa atskaitīšanas tiesības, tas vienlaikus deklarē un atskaita PVN attiecīgajām piegādātajām precēm; tādējādi PVN iemaksa Valsts kasē faktiski netiek veikta.

Šo atkāpes pasākumu (ar ko atkāpjas no toreiz piemērojamās Sestās Direktīvas (Padomes 1977. gada 17. maija Direktīva 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145., 13.6.1977.), kura bez būtiskām izmaiņām saturā aizvietota ar PVN direktīvu) sākotnēji piešķīra ar 2003. gada Pievienošanās aktu (OV L 236., 23.9.2003., 33. lpp.) un, konkrēti, tā 7. nodaļas VIII pielikuma 1. punkta b) apakšpunktu līdz 2005. gada 30. aprīlim. Vēlāk ar Padomes 2006. gada 24. janvāra Lēmumu 2006/42/EK pasākuma piemērošanu pagarināja līdz 2009. gada 31. decembrim (OV L 25., 28.1.2006., 31. lpp.).

Komisija izprot, ka situācija un fakti, uz kuriem balstīta sākotnējā atkāpe, aizvien vēl

pastāv un ka iepriekšējā atkāpe ļāvusi Latvijai mazināt izvairīšanos no PVN nomaksas un vienkāršot nodokļa iekasēšanas procedūru kokmateriālu nozares tirgū. Tāpēc atkāpe būtu jāpiešķir uz vēl vienu ierobežotu laika posmu.

Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem un mērķiem

Nepiemēro.

APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Nepiemēro.

Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

Ietekmes novērtējums

Lēmuma priekšlikuma nolūks ir apkarot izvairīšanos no PVN nomaksas Latvijas kokmateriālu nozares tirgū un vienkāršot nodokļu iekasēšanu, un tādējādi šim priekšlikumam ir potenciāla pozitīva ietekme.

Tomēr šī ietekme nebūs liela, jo ierobežota ir gan atkāpes piemērošanas joma, gan laiks.

PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Atļauja Latvijai pagarināt pasākuma piemērošanu, atkāpjoties no 193. panta PVN direktīvā, attiecībā uz apgrieztā nodokļa iekasēšanas mehānisma izmantošanu kokmateriālu darījumos.

Juridiskais pamats

PVN direktīvas 395. pants.

Subsidiaritātes princips

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu dalībvalstij, kas vēlas ieviest pasākumus, atkāpjoties no minētās direktīvas, jāsaņem Padomes atļauja Padomes lēmuma veidā. Priekšlikums tādējādi atbilst subsidiaritātes principam.

Proporcionalitātes princips

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko piešķir dalībvalstij pēc tās pieprasījuma, un tas neuzliek turpmākus pienākumus.

Ņemot vērā atkāpes ierobežoto darbības jomu, īpašais pasākums ir samērīgs ar izvirzīto

mērķi.

Juridisko instrumentu izvēle

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem ir pieļaujama vienīgi ar Padomes atļauju, ko pēc Komisijas priekšlikuma tā pieņem ar vienprātīgu lēmumu. Turklāt Padomes lēmums ir vispiemērotākais juridiskais instruments, jo to var adresēt atsevišķām dalībvalstīm.

IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Kopienas budžetu.

PAPILDU INFORMĀCIJA

Pārbaudes/pārskatīšanas/termiņa izbeigšanās klauzula

Šis priekšlikums ietver termiņa izbeigšanās klauzulu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

ar ko Latvijas Republikai atļauj pagarināt pasākuma piemērošanu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā 2006. gada 28. novembra Padomes Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļu sistēmu¹ un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Latvijas Republika (turpmāk “Latvija”) vēstulē, kas 2009. gada 3. martā reģistrēta Komisijas Ģenerālsēkretariātā, lūdza atļauju arī turpmāk piemērot pasākumu, atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK noteikumiem, kuros noteikta par PVN nomaksu nodokļu iestādēm atbildīgā persona.
- (2) Komisija saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punktu 2009. gada 22. septembra vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Latvijas lūgumu. Ar 2009. gada 24. septembra vēstuli Komisija paziņoja Latvijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, ko tā uzskata par vajadzīgu, lai izvērtētu pieprasījumu.
- (3) Latvijas kokmateriālu tirgū dominē mazie vietējie uzņēmumi un individuālie piegādātāji. Tirgus raksturs un iesaistīto uzņēmumu rīcība ir izraisījuši krāpšanos ar nodokļiem, ko nodokļu iestādēm ir bijis grūti kontrolēt. Tādēļ Latvijas likumā par PVN ir iekļauts īpašs noteikums, ka kokmateriālu darījumos par nodokļa nomaksu atbild tas nodokļu maksātājs, kuram veikta ar nodokli apliekamo preču vai pakalpojumu piegāde.
- (4) Ar pasākumu atkāpjas no Direktīvas 2006/112/EK 193. panta, kurā paredzēts, ka iekšējā sistēmā parasti par PVN nomaksu atbild nodokļu maksātājs, kurš piegādā preces vai pakalpojumus.
- (5) Minēto pasākumu iepriekš atļāva ar 2003. gada Pievienošanās aktu² un, konkrēti, tā 7. nodaļas VIII pielikuma 1. punkta b) apakšpunktu, un ar Padomes 2006. gada

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

² OV L 236, 23.9.2003., 33. lpp.

24. janvāra Lēmumu 2006/42/EK³ atbilstoši toreiz piemērojamajai Sestajai Direktīvai 77/388/EK⁴.

(6) Komisija izprot, ka juridiskā un faktiskā situācija, kādēļ patlaban piemēro atkāpes pasākumu, nav mainījusies un pastāv joprojām. Tādēļ Latvijai būtu jāatļauj pasākumu piemērot arī turpmāk uz ierobežotu laika posmu.

(7) Atkāpei nebūs negatīvas ietekmes uz Eiropas Kopienų pašu resursiem, ko veido PVN,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 193. panta, Latvijai tiek sniegta atļauja no 2010. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. decembrim arī turpmāk noteikt saņēmēju kā par PVN nomaksu atbildīgo personu kokmateriālu darījumos.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Latvijas Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā
priekšsēdētājs*

³ OV L 25, 28.1.2006., 31. lpp.

⁴ OV L 145, 13.6.1977.